

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Erhvervsudvalget
Titel	Svar på samrådsspørgsmål I, L og N
Målgruppe	Erhvervsudvalget
Arrangør	Erhvervsudvalget
Taletid	7-8 min
Tid og sted	Tirsdag d. 7. december 2021, kl. 9.30-11.00

Disposition

1. Indledning
2. Tiltag på børne- og undervisningsområdet (ifht samrådsspørgsmål I og J)
3. Tiltag på kulturområdet (ifht samrådsspørgsmål I og J)
4. Tiltag ifht skadeligt indhold (ifht samrådsspørgsmål L)
5. Afslutning

1. Indledning

- Tak til erhvervsministeren. Jeg synes, det er rigtig fint at få samlet nogle af de forskellige vinkler i forbindelse med et samråd, fordi det er et ekstremt komplekst emne, som har mange forskellige vinkler.
- Derfor er det enormt meningsfuldt at have dette tværministerielle samarbejde, men også enormt meningsfuldt, at vi med jævne mellemrum får fremstillet nogle af tingene lidt mere samlet. Der er mange forskellige perspektiver og veje ind omkring problemstillingen. Hvis vores børn og unge skal beskyttes bedst muligt på nettet, så kræver det regulering og lovgivning – men det kræver også i lige så høj grad, og det er meget den vinkel, som der er fra Børne- og Undervisningsministeriets side, at vi klæder børn og unge og deres forældre på til det net, der er på det givne tidspunkt. Så selvom vi begynder at regulere nettet, så vil der også være behov for, at der er den anden vej ind i det, hvor vi klæder børn, unge og deres forældre på til at bevæge sig rundt i det.

2. Tiltag på børne- og undervisningsområdet (ifht samrådsspørgsmål I og J)

- Der har jeg af flere omgange sammenlignet det med færdsel, og i øvrig den indsats der er lavet omkring børn og unge og det at bevæge sig rundt i færdsel. Spo-

ler vi tiden 40-50-60 år tilbage, så var der 10 gange så mange trafikdræbte i Danmark, som der er nu. Det vil sige, at man løbende har ændret både på infrastrukturen samtidig med, at man har klædt børn, unge og deres forældre på til med sikre skoleveje og lære børnene at bevæge sig rundt i trafikken i forbindelse med undervisningen og forskellige andre ting. Hvis man ser på spørgsmålet om færden på internettet, så ligner det, fordi der både er behov for, at vi kigger på infrastrukturen og reglerne, der regulerer den. Samtidig er der behov for, at vi kigger på, hvordan vi med den trafikale situation, der var både i 70'erne, 80'erne og i dag, som er forskelligartet, så skal børnene stadig klædes på til at begå sig i den trafik, som er på det givne tidspunkt. Det sidste er i meget høj grad det, som vi leverer ind både fra Kulturministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet. Vi kender det fra trafikverdenen, som alle de råd, som man får om "Stop for rødt", "kig dig for", "to hænder på styret" og alt det, som er gået igen i undervisningsmateriale og oplysningsmateriale. Det er en fuldstændig kendt verden.

- Men nettet er en ung verden, og der er mange børn, unge – og for den sags skyld også voksne – der ikke er bevidst om de faldgruber, der er på nettet. Både for sig selv for de voksnes vedkommende og også for deres børn. Jeg tror, at især børn og unge har en falsk tryghed i, at der er en skærm mellem dem og virkeligheden. Faresignaler kan derfor være svære at se online, og vi skal hjælpe dem til at forstå, hvordan de færdes trygt uanset, at infrastruktur forhåbentligt med de andre tiltag, der er remset op, bliver bedre, så bliver der behov for det.
- Vi har i regeringen haft to arbejdsgrupper nedsat, som der også er henvist til i beretningen til beslutningsforslag B 54. Anbefalingerne fra disse grupper er blevet til i og danner baggrund for bl.a. regeringsudspillet *Sociale mediers ansvar*. Her er der som erhvervsministeren har været inde på, lagt op til en række initiativer, som er meget forskelligartet i deres natur. De modsvarer ikke én til én ønskerne i

beslutningsforslaget, men det er regeringens første bud på, hvordan vi kommer et godt skridt videre i forhold til at sikre vores børns færden på nettet.

- På mit område har jeg – stående på udspillet – netop indgået en aftale med et bredt flertal i Folketinget (folkeskoleforligskredsen) om en styrket indsats for digital dannelse af børn og unge. Indsatsen skal understøtte, at vores børn og unge lærer de digitale færdselsregler at kende. Ligesom at alle i min generation ved, at man skal stoppe for rødt og kan de sætninger, så skal vi gerne et sted hen, hvor børnene lige så naturligt går til grundsætningerne for at færdes på nettet.
- Indsatsen består af tre spor, der samlet set er med til styrke den digitale dannelse af børn og unge.
- Spor 1: *En digital Trafikklub*, der skal klæde børn og unge på til at begå sig trygt og sikkert på internettet. Formålet er at styrke forståelsen blandt børn, unge og deres forældre om gode digitale vaner og fremme en dialog om børn og unges digitale trivsel.
- Så har vi spor 2, hvor regeringen vil udarbejde *undervisningsmateriale og -forløb om digital dannelse*, som lærere og undervisere kan lade sig inspirere af i undervisningen. Vi vil inddrage relevante aktører på området i udarbejdelsen af undervisningsmateriale og -forløb.
- Så er der spor 3, som jeg har haft en indledende drøftelse med Danske Skoleelever om, fordi det i høj grad er et spor, der skal bæres af børn og unge selv. Det handler om på skoler og uddannelsesinstitutioner at udpege elever, lærere, undervisere og forældre, der uddannes til en form for *digital skolepatrulje*. Det kender vi også fra skolerne i dag, hvor børnene engageres i at skabe sikre skoleveje, og på den måde kan eleverne også se på hinanden og hinandens måde at opføre sig på og kan kopirere den positive adfærd. De skal bidrage til en sund digital kultur på institutionen, og der tages aktivt stilling til de mulige udfordringer forbundet

med, at børn og unge befinder sig mere og mere online. En del af det er også, at man som barn ved, hvor man henvender sig. Det er ikke altid, at man kan lide at henvende sig til en voksen, men det at vide, at der eksempelvis er en ældre elev, der har styr på nogle grund ting, kan gøre hele forskellen. At få det ned i børnehøjde er et af svarene på, hvordan det bliver en del af hverdagen i en skolegård, hvor mobning desværre er flyttet helt ind i børneværelset, fordi det også foregår per telefon, så man ikke længere har det frirum, som man havde tidligere.

- Derudover iværksætter vi en national kommunikationsindsats om, hvordan børn, unge og forældre kan håndtere krænkende oplevelser på internettet, og hvor man kan søge råd og vejledning, hvis man har været udsat for skadeligt indhold eller oplevet krænkende adfærd på internettet.
- Det handler om, at vi skal klæde børn og unge på til at kunne navigere digitalt. Til at kunne se, når der er fare rundt om hjørne, til at kunne styre uden om de brodne kar, der er i forbindelse med sociale medier og nettet generelt og til at kunne forholde sig kritisk og sige stop, når noget eller nogen udviser grænseoverskridende adfærd.
- Derfor er det også vigtigt for mig at nævne, at Børne- og Undervisningsministeriet nyligt har afsluttet et forsøg med teknologiforståelse, som en del af folkeskolens undervisning. Et af målene i forsøgsfagligheden har været at myndiggøre eleverne digitalt, så eleverne er kritiske, refleksive og konstruktive i mødet med nye digitale teknologier og deres mulige konsekvenser.
- Vi har endnu ikke lagt os fast på hverken modellen for denne faglighed eller indholdet af den. Jeg vil blandt andet drøfte resultaterne af forsøget med folkeskoleforligskredsen og parterne på området.
- Regeringen er også i gang med at afdække yderligere mulige initiativer, der kan styrke trygheden på de sociale medier. Som vi fremhævede i regeringsudspillet,

så kan det være ved at se nærmere på initiativer, der indebærer en form for redaktørlignende ansvar eller presseetiske regler for digitalt indhold. Etableringen af et SoMe-nævn er også under overvejelse, som kan håndtere klager fra borgere, herunder børn og unge, der har oplevet krænkende indhold på nettet.

3. Tiltag på kulturområdet (ifht samrådsspørgsmål I)

- Jeg ved også, at de på Kulturministeriets område arbejder med at følge op på udspillet. De er ved at se på udarbejdelsen af et kodeks med etiske retningslinjer for digitalt indhold, som særligt bruges af børn og unge.
- De arbejder også på en frivillig mærkningsordning af digitalt indhold på sociale medier, videodelingstjenester og blogs målrettet børn og unge.
- Begge dele udarbejdes i samarbejde med Medierådet for Børn og Unge, der i dag er ansvarlige for aldersmærkning af film og vejleder branchen om mærkning på tv og danske streamingtjenester.

4. Tiltag ifht skadeligt indhold (ifht samrådsspørgsmål L)

- Så er der spørgsmålet om foranstaltninger, der sikrer, at børn og unge ikke udsættes for bl.a. voldeligt indhold og porno på nettet. Og der vil jeg sige meget klart: Børn og unge skal ikke udsættes for alvorligt skadeligt indhold.
- Derfor er jeg også stor fortaler for et redaktørlignende ansvar – der kan sætte ind, så den slags fjernes hurtigst muligt.
- I skolen er det kommunerne selv, der står for de teknologiske løsninger som eksempelvis filtre mv., der kan beskytte børn og unge mod krænkende indhold.

Men brugen af filtre og aldersverificering på skolerne er altså en lokal beslutning.

- Jeg ved, at KL er optaget af problematikken og bl.a. har skrevet rundt til kommunerne, ligesom KL også vil samle de relevante aktører på området for at drøfte mulige tiltag nærmere.

5. Afrunding

- Det er en bunden opgave, at vi tager det her på os med samme alvor, som man gjorde den gang, at bilerne blev så almindelige, at man skulle lære børn og unge at bevæge sig rundt i trafikken, og hvor vi skulle blive bedre til at regulere den infrastruktur, som vores vejnet er. Det er en forudsætning for, at man får en trykbar barndom i dag, at man også har en trykbar digital barndom. Det er ikke let at færdes i en verden, der endnu er ung, og derfor må vi som voksne ikke tage let på opgaven.
- Det var de indledende bemærkninger fra min side. Tak for ordet.